

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku wierzyciela P. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
przy uczestnictwie dłużnika S. F.

o pozbawienie dłużnika prawa prowadzenia działalności gospodarczej

oraz pełnienia określonych funkcji,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 kwietnia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej S. F.

od postanowienia Sądu Okręgowego w T.

z dnia 4 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI Ga (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w T. pozbawił uczestnika prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres czterech lat.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w T. oddalił apelację uczestnika.

Uczestnik w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2, 4 k.p.c. Występowanie istotnego

zagadnienia prawnego połączył z koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy w postępowaniu prowadzonym na podstawie art. 373 ust. 1 pkt 1 p.u.n. konieczne jest precyzyjne ustalenie momentu powstania stanu niewypłacalności, czy też wystarczające jest ogólne ustalenie, że stan niewypłacalności zaistniał w danym roku kalendarzowym. Potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów połączona została z wyjaśnieniem rozumienia zwrotu niewypłacalność, użytego w art. 11 ust. 1 u.p.u.n., czy wystarczające jest krótkotrwałe niepłacenie zobowiązań, czy też powinien zaistnieć stan dłuższej trwającego zalegania z zapłatą należności wobec wierzycieli. Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wskazuje poczynienie ustaleń na podstawie „listy należności nierozliczonych”, która nie została podpisana ani poświadczona za zgodność z oryginałem, nie miała zatem cech dokumentu w rozumieniu art. 245 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Celem rozpoznania skargi kasacyjnej jako środka o szczególnej doniosłości, związanego z ochroną interesu powszechnego, wykraczającego poza interes skarżącego, jest dążenie do ochrony porządku prawnego przed dowolnością orzekania oraz zapewnienia jednolitości orzecznictwa w sprawach, w których istnieje możliwość dokonania wykładni zasadniczej, mającej charakter abstrakcyjny. Ocena, czy podane względy zachodzą w konkretnej skardze kasacyjnej dokonywana jest przez badanie, czy powoływane przez skarżącego we wniosku przyczyny przyjęcia jej do rozpoznania wskazują na występowanie jednej z przesłanek przewidzianych art. 398⁹ § 1 k.p.c. wykazanie przesłanki.

Powołanie przyczyny objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia tego zagadnienia prawnego z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazaniem, że jest ono nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych, podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. niepubl.; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.). Istotność tego

zagadnienia wyraża się w jego znaczeniu dla rozwoju prawa lub w precedensowym charakterze dla rozstrzygnięcia innych spraw. Do Sądu Najwyższego należy ocena, czy twierdzenie skarżącego obejmuje takie właśnie zagadnienie i czy jest ono na tyle istotne, że skarga wymaga rozpoznania spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. niepubl.; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.). Przedstawiona przez skarżącego argumentacja oraz wynikające z niej wątpliwości, pozbawione są cech zezwalających na uznanie ich za zagadnienie prawne istotne, nowe i mające abstrakcyjny charakter, w przyjętym rozumieniu. Kwestia określenia momentu zaistnienia niewypłacalności, uwzględniająca możliwy do sprecyzowania czas jej powstania była przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego ze wskazaniem wyjaśnienia jej w okolicznościach konkretnej sprawy. Skarżący nie wykazał związku żądanej wypowiedzi Sądu Najwyższego z kwestionowanym rozstrzygnięciem.

Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć, jak też, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008, I CSK 111/08; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11; z dnia 4 kwietnia 2012 r., III SK 39/11; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepublikowane). Rozbieżności te powinny dotyczyć wykładni przepisu prawa, a nie jego stosowania w okolicznościach sprawy. Skarżący nie wskazał na istnienie rozbieżności wykładni ani konieczności zmiany wykładni wynikającej z dotychczasowych orzeczeń Sądu Najwyższego. Nie ma podstaw do przyjęcia, że w odniesieniu do każdego pojawiającego się problemu wymagana jest wypowiedź Sądu Najwyższego, skoro wykładnia powinna mieć abstrakcyjny charakter. Stanowisko skarżącego w istocie zmierza do poddania kontroli tego konkretnego rozstrzygnięcia w ustalonych okolicznościach sprawy. Wskazuje zatem na

problemy związane z procesem subsumcji, towarzyszące każdemu procesowi decyzyjnemu, które nie wypełniają powołanej przyczyny przesądu.

Dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymagane jest wykazanie przez skarżącego, drogą odrębnego wyводу, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymagania naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Brak w nim przekonującego wyводу prawnego o zaistnieniu takiego stanu rzeczy w stosunku do zaskarżonego orzeczenia. Wykaz, do które odwołał się skarżący, rzeczywiście nie zawiera podpisu wskazującego na jego wystawcę, lecz został on potwierdzony za zgodność z oryginałem przez reprezentującego skarżącego pełnomocnika. Został on przedłożony w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji przez pełnomocnika uczestnika, a zatem należało go potraktować jako składnika prezentowanego przez niego stanowiska. Upatrywanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w tym, że Sądy uwzględniły stanowisko skarżącego, który sam przedłożył „listę należności nierozliczonych” nie usprawiedliwia przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

